

KUKAVICA.

Ko je peti dan Bog ustvaril ribe v vodi in ptice v zraku, se je tudi z njimi pogovarjal. Med drugim je poučil ptice, kako morajo napravljati gnezda in vzgajati mladiče. Takrat je pristopila k njemu kukavica ter ga prosila: „Podelil si mi, o ljubi Bog, čast, da oznanjam ljudem veselo pomlad. Nauči me še, kako naj napravljam gnezdo na drug način, kakor te ptice, da se bom v tem razlikovala od njih!“

Stvarnik pa jo zavrne: „Ker sem ti dodelil častno službo, postala si ošabna! Toda vedi! Nočem ti te odvzeti, ker sem ti jo že dal. Vendar kaznujem te vseeno. Nikdar ne bodeš trpela tovarišice v svojem gozdu. Gnezda pa ne bodeš delala zavoljo svoje častihlepnosti nikoli. Polagala boš svoja jajčeca v tuja gnezda. Ti ne boš poznala svojih mladičev in oni ne tebe. Ker se bodo pa tvoji mladiči šopirili v tujem, malem gnezdu in pometavali prave mladiče iz njega, prištevali te bodo ljudje k škodljivim živalim!“

Kukavico je bilo sram in se je v gozd skrila. Ko je ljubi Bog na večer hotel pogledati vse svoje stvari, ni zagledal kukavice. Ta je pa — hudomušna kakor navadno — zapela: „Kuku!“ Bog se je pa razsrdil in rekel: „Ker si me hotela žaliti, boš pela samo svoj vednoenaki: kuku, medtem ko bodo druge ptice prepevale različne popevke!“ *Polenčan.*

Mladi zvezdoznanec.

Luna, njena oddaljenost, velikost, gibanje, — lunini premeni.

Luna nam je najbližje nebesno telo in edino, ki mu gospoduje naša zemlja. Kot sopremičnica naše zemlje je luna navezana na zemljo, po eliptični poti teka okrog zemlje in z njo vred potuje okrog solнца. Luna je oddaljena od nas nekoliko nad 60 zemeljskih polumerov ali $\frac{1}{400}$ razdalje zemlje od solнца, okroglo 385.000 km. Luna je po obliki obla, s premerom 3480 km ali nekaj nad $\frac{2}{7}$ zemeljskega premera. Lunina površina je enaka $\frac{1}{13}$ zemeljske ali 38 milijonov km² torej je lunino površje manjše kakor površina Azije ali Amerike, pa večje kot Afrike. Površina proti zemlji obrnjenega luninega polobla je nekako tako velika kakor površina mogočnega ruskega carstva, malo manj kot dvakratna Evropa. Po vsebini je luna 50 krat manjša od zemlje. Primeru zemlje in lune po medsebojni velikosti kaže slika 11. Pot okrog zemlje prehodi luna v 27. dneh s hitrostjo 1 km v sekundi. Luna je temna kroglja, ki ne sveti z lastno svetlobo, ampak prejema luč od solнца. Ker nam je luna najbližja, zato jo moremo laglje opazovati, kakor druga nebesna telesa. Predvsem nas zanimajo lunini premeni. Vsakdo ve, da nam luna ne kaže vedno iste oblike, ampak da izpreminja svojo podobo. Vidimo jo kot ožji ali širši srp, ali polovično, nadpolovično ali celo razsvetljeno ploskev. So pa tudi dnevi ko lune ne vidimo.